

Izhaja vsako sredo
in petek zjutraj.

Stane za celo leto 15 L.
» pol leta 8 »
» četrt leta 4 »

Za inozemstvo celo
leto lir 40.

Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.

Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 27

V Gorici, v sredo 6. aprila 1927.

Leto X.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v
naprej. — List izdaje
konsorcij »Gor. Stra-
že«. — Tisk Katoliške
tiskarne v Gorici. Ri-
va Piazzuffa št. 18.

Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5.
(prej Scuole).
Telef. int. št. 308.

Farizej in cestninar.

Farizej je šel v tempelj, stopil pred žrtvenik in se je trkal na prsi zahvaljujoč Boga, da ni tak grešnik ko oni cestninar doli ob vratih.

V naši sredi še žive farizeji, ki hodijo v tempelj se bit ob prsi, da ne grešijo tako kot tisle, na katere bodo zdajci spet debelo pljunili.

Znova jih je pograbilo sveto ogorčenje, ker so brali, da so njih dejanja drugačna od besed. In iz česa se je porajala sveta jeza? Očitano se je v časopisni notici, da vabi »d. d. Balkan« na tradicionalni ples. Mejtem ko v »Edinosti« in »Novicah« poslušas ogorčene filipike proti plesni norosti po kmetih, ti sredi posta gosposki edinjaški Balkanci vabijo na ples. To je bilo v tisti notici za beleženo in iz tega se je porodilo nič manj ko narodni razdor, narodno izdajstvo, prokletu rokodelstvu in kar je še takega naprej.

Oni resnični očitek je gospode neki tako zgrabil, da so morali kar v »Novičarskem« uvodniku, ne zavračati tega očitka, marveč vzeti v roke golido gnojnice in jo začeti polivati krog sebe ne da bi vedeli, čemu se jih besnost pravzaprav poloteva. Menda si zopet žele javnega prepira po časopisju, da bi zamogli potem spet viti roke in milemu narodu pripovedovati storije o narodnih razdarih in se trkali na svoje narodne prsi.

Da je komedija popolnoma po programu, se uvodničar v »Novicah« obesi še za škrice Besednjakovega fraka in mu očita, da »se lepi frak prav rad v objemu kake elegantne dame suka po gladkih parketih.« Ko mu zmanjka dokazov, privleče na dan takovo otročarijo, ki bi se jo sramoval zapisati še najbolj zeleni časnikar. Pri tem liberalni list nič ne moti, da brž v četrti koloni pove, kako je poslanec Besednjak pogumno nastopil v rimskem parlamentu. Kaj to, samo, da lopne in da potem zajavka o narodni slogi in edinstvu, če mu poveš, da ni dostojno brcati okoli sebe.

Ali je spričo tacega farizejstva zopet treba poudariti, da ni narodna sloga in edinstvo istovetno z »edinstvom«, kakršnega uganja omejnena gospoda! Sloga ni in ne sme biti tisti plašč, pod katerim lahko skriješ svoje umazano perilo.

V imenu narodne sloge bi torej po logiki gospode, ki je ukazala napisati v svoj postranski list napad na »gotove gospode iz Gorice«, morali zamizati, kadar njih mladina vabi v postu na javni ples.

Zaradi ljube sloge je treba smatrati za narodno dolžnosti brati in naročevati n. pr. »Naš glas« z uvodno povestjo, ki spada na zadnjo stran dunajskega pikantnega žurnala, ne pa v slovenski družinski list. Naj povemo le, da se je celo mlajša liberalna struja, ki jo je že sram zajemati iz ostankov stare liberalne duševnosti, uprla priobčevanju te povesti. Seveda ni zmagala. Kajpada, če kdo kaj zine, da taka povest, čeprav je slovensko pisana, več škoduje našim družinam ko koristi, bo brž kdo pomočil pero in nemara zapisal, da je dotičnik proti slovenski knjigi, proti naši književnosti, proti narodu.

Če kdo v Koledarju »Goriške Matice« blati spomin naših velikih mož in jih blati zgolj zato, ker so svarili slovensko ljudstvo pred fa-

rizejskim liberalizmom, ki odeva svojo gnjlobo v svitli plašč narodnosti, moraš molčati, sicer si prenapetež, ki dela razdor.

Ker ima morda liberalna književna zadruga narodni videz, sme izdati knjigo o sv. Frančišku pisano v popolnoma panteističnem duhu. Bog varuj, če ljudstvo posvariš; si proti slogi in za razdor!

Če črhneš kaj proti škandalozni kroniki v tržaškem dnevniku, ki zastruplja fantazijo in dušo mladih bravcev, si proti slogi in za razdor!

Vse smeš storiti, tudi spodjedati temelje ljudske npravnosti, samo da vihtiš do besnosti prapor slogaštva in edinjaštva!

Kaj se godi po svetu?

Danes se moramo zopet ozreti tja v daljno Kitajsko, kjer so se pravkar odigrali dogodki zgodovinske važnosti. Danes jih komaj še moremo pravilno oceniti, a zgodovina bo pokazala, da sedanja borba na Kitajskem ni več kaka bokarska vstaja, marveč organiziran odpor starodavnih narodov. Dolga leta so azijski in slovanski narodi ohranili svojo tradicijo pred valom iz zapada. V tem stoletnem spanju so se nabirale sveže sile, ki so plavnile na dan zdaj, ko je zapad računal, da se speči velikani ne prebude več. Borba na vzhodu je boj dveh svetov, enega prebujajočega, ki stopa kot zrel v svetovno zgodovino in drugega trhlega, ki skuša obdržati svojo moč s pomočjo preračunjene tehnike.

Morda se bo komu zdelo smešno in rdeče pobarvano, če rečemo, da si osvaja svet nov kulturni krog: slovansko-azijski. Sezite po zgodovini!

Šangaj je padel.

Ko so evropski poročevalci poslali k nam prve vesti, da so kantonske čete vkorakale v kitajski del Šangaja, se evropske vlade niti zavedle niso dalekosežnosti tega dogodka. In vendar smemo padec tega svetovnega pristanišča prištevati, tako pravi sloveč sodobni zgodovinec, v zgodovinsko odločujoče dogodka, kot so n. pr.: Turki pred Dunajem 1683, bitka narodov pri Lipskem in konec Napoleonove slave 1813, odločilna zmaga Nemcev pri Sedanu 1870, borba ob War-ni 1914. Zmaga južnokitajskih nacionalističnih čet je na mah preobrnila politiko evropskih velesil na daljnem vzhodu. Obenem je pa vzbudila nepopisno veselje v Moskvi. Ko je preko Sibirije pribrela v novo rusko prestolico ta brzjavka, se je delo povsod vstovilo, vrstile so se povorke in desetisočglave množice so poslušale govore sovjetskih voditeljev in kitajskih študentov, ki študirajo v Moskvi na kitajski univerzi.

Sovjetska Rusija je čakala zmago svojega vpliva na Kitajskem. Prav tako zmago bi pa lahko slavil tudi zapad, če ne bi v svojem pohlepu pokazal Kitajcu svoje do dna od profita izprijene duše. Že parkrat smo v naših pregledih pokazali, kako se je vsled tega v kitajski duši globoko vsidral gnjev proti belim izzemavcem. Kljub o-

Mi pa pravimo drugače: Če smatrate, da je dopustno pod krinko narodne sloge vse uganjati, potem bo delalo »razdor« več ljudi ko samo »onih par prenapetežev«. Takrat bi lahko bila dokazana resnična narodna sloga, ko je šlo za ustanovitev »Narodnega sveta?« Gospodje, ki se zdaj spet zaganjajo, ga niso tedaj hoteli, ker so se zbalili, da bi jim potem ne nesla več toliko kupčija s slogaštvom in edinstvom.

To je bilo potrebno povedati. Če komu ni prav, da smo pljunec obrisali, naj potegne za ušesa tistega, ki je iz »Novic« pljuval.

Stavimo pa tudi eno proti sto, da se bodo morda še ta teden dvignili kaki farizeji in očitali svoje grehe drugim. Toda njih jadikovanje se bo zgubilo v vetru.

gromnemu prostranstvu in bogastvu dežele je na Kitajskem milijone ljudi, ki si ne morejo niti enkrat na dan napolniti želodca. In Kitajec je najbolj zmeren človek na svetu, peščica riža mu že zadostuje! Domačo obrt so uničili tuji izdelki, vsi državni dohodki in trgovina so v tujih rokah, kako naj bo potem blagostanje v deželi usuznjeni tujemu kapitalu. Naravno, da je kitajski izobraženec to dopovedoval svojemu ljudstvu in ga šuntal na odpor. Voda kriv je tisti, ki krivico prizadeva, ne tisti, ki se je brani. —

V nekem svojem nagovoru je Litvinov namestnik ruskega zunanje-ga ministra Čičerina, razložil, kakšnim potem si je Rusija znala pridobiti simpatije milijonskega rumenega plemena. Težkih žrtev je bilo treba za to. Rusija se je prostovoljno odpovedala vsem predpravicam, ki jih je vživela na Kitajskem. Rusko-azijska banka si je pridobila pravico izkoriščati rudnike v Mandžuriji. Tej pravici se je odpovedala, čeprav bi lahko od tam črpala neusahljiva bogastva. Rusija je imela popolno suvereno pravico na deset vrst široki pas ozemlja ob mandžurski železnici. Tudi to je zavrgla, a koravno leži v tem pasu bogato vlemesto Harbin.

Ne čudite se potem, da vidi kitajska narodna stranka Kuo-Ming-Tang v Rusiji edinega zaveznika v boju za neodvisnost domovine.

Komunistična poplava.

Kadarkoli dosežejo kantonske armade kaj uspehov, brž se iztegnejo prsti evropskih bankirjev proti Rusiji, češ, vidite jih boljševeikov, ki so zrevolucionirali mirno kitajsko dušo. S krvavim boljševizmom, s katerim strašijo kot mati svoje otroke z bav-bavom, skušajo opravičiti svoje denarne spekulacije na Kitajskem. Da, kapitalizem se naravnost postavlja za nekakega varuha misjionskega delovanja na Kitajskem; pravi, da hočejo boljševeiki vse misjonarje pomoriti in začeti s preganjanjem kristjanov. Brumne duše, ki to verjejo!

Ne da se utajiti, da vživa Rusija zaupanje kitajskega ljudstva. Toda za zdaj se komunizem omejuje le na ozek krog ljudi. Zveza z Rusijo je vprašanje zunanje politike, ne pa ideoloških stremeljenj. Gibanje Kitajcev je porodila želja po neodvisnosti. Zunanji minister kantonske

vlade Tšen je odločen katolik in je odločen nasprotnik radikalne komunistične struje v Kuo-Ming-Tangu. Tak je tudi vrhovni poveljnik kantonskih vojnih sil Cang-Kai-Sek. Zato so se že tudi čuli glasovi, da bo odstavljen. Ali se bo komunizem mogel vsidrati v deželi, je bolj ko od Rusov odvisno od obnašanja Angležev in velesil. Če bodo s strojnici in topovi morili Kitajce, je gotovo, da jih bodo še bolj pritirali v ruski objem.

So pa tudi druge sile, ki še zapirajo komunizmu vrata v Kitajsko. Ko se bosta združili severna in južna Kitajska, se bo v narodovi duši vzbudila zavest lastne moči, lastne samobitnosti. Kitajec je po naravi nraven in veren. Zato mu je tuja plitka organizacija komunistične družbe. Katera ideja bo pa osvojila 400 milijonski narod, to je odvisno od obnašanja zapadnjakov. Dajte svobodo tlačnim, socialno prostost, moralna načela, pa je konec strahu pred komunistično poplavo.

Za drugo vprašanje je pa značilno pismo škofa Massija iz Hankau, središča kantonske vlade. V tem pismu naslovljenem na sv. stolico poroča škof Massi, da mu je zunanji minister Evgen Tšen zagotovil varstvo in svobodno delovanje vseh apostolskih prefektov in vikarijatov, ki so v območju kantonske vlade. Nahujskano ljudstvo je le tam naskočilo misjionske postaje iz večine protestantskih ali anglikanskih misjonarjev, koder so bili ti misjonarji le predstraže angleške politike. Zopet resnica, ki je vredna daljšega razmotrivanja, da evropske države same vbijajo misjionsko delovanje med Kitajci.

Kreg za medvedovo kožo.

Spočetka so velesile upale, da bodo kitajsko vprašanje rešile s par protesti. Ko se je pred dobrim letom jelo širiti osvobodilno gibanje iz Kantona, še niso Evropci pošiljali čet in bojnih ladij v kitajske vode. Raje so hujskali z denarjem generale enega nad drugega, da so zanje hodili po kostanj v ogenj. Zdaj je slika drugačna. Kantonske čete imajo v oblasti vso južno Kitajsko do Jang-tse-kianga. Šangaj je padel, do Pekinga imajo le še 600 kilometrov. Ko bodo Kantonci zasedli vso Kitajsko, bo odzvonilo vsem evropskim predpravicam. Zato si jih Anglež skuša zavarovati z orožjem. V Šangaju, v evropskem delu, so zbrali Angleži 20.000 mož; žrela ogromnih ladijskih topov so tem četam za hrbtnico. Razen angleških čet, so se izkrcale tudi ameriške, japonske, francoske in italijanske. Anglež, ki je najbolj prizadet, bi rad videl, da bi vse velesile začele skupno akcijo proti »boljševiškim« Kantoncem. Izrabil je obstreljevanje mesta Nan-Kinga od strani kantonske armade, da je postavil ultimatum. Ko je ultimatum šel v podpis v Tokijo in v Washington, so si tam začeli umivati roke. Francija je že prej izjavila, da hoče ohraniti strogo nevtralnost. Varovala bo le življenje in imetje svojih podanikov. Takisto se je glasil odgovor iz Washingtona. V Tokiju imajo pa posebne namene. Japonci sicer pošiljajo svoje brodovje na kitajsko obal, toda oni čakajo lepo, da jim zrelo jabolko samo pade v naročje.

Vsaka država zasleduje svojo posebno politiko na vzhodu. Angleža, ki je prvi vgriznil v kislno jabolko, puste, naj gloda naprej, obenem pa čakajo, kam se bo obrnila vojna sreča. Kdor bo zmagal, s tistim se bodo Američani in Japonci pogajali za nove in stare predpravice. To je zopet en dokaz več, da borbe na vzhodu ne narekuje nobeno vzvišeno načelo, marveč zgolj moč in pohlep. Toda tega bodo strla azijska ljudstva, ki se dramijo iz stoletne odrevenelosti.

Okno v svet.

Med Madžarsko in Italijo.

V sredo (t. j. danes) sta podpisala madžarski zunanji minister grof Bethlen in Mussolini prijateljsko pogodbo med Madžarsko in Italijo. Osobite važnosti je to za Reko.

Okoli Albanije.

Albansko poslaništvo v Parizu odločno zanika, da bi bila izbruhnila v Albaniji vstaja proti Ahmed Zoguju. Tako je namreč poročal neki ugledni grški časopis. Posla-

ništvo trdi, da z namenom škodovati sedanjemu predsedniku.

Kakor vse kaže se bodo začela pogajanja med Rimom in Belgradom zastran Albanije brez posrednikov. Italija zahteva, naj Jugoslavija odobri nettunske pogodbe, Jugoslavija pa zahteva od Italije, naj prekliče pogodbo v Tirani.

Za svobodo domovine.

Lani smo brali o končnih francoskih in španskih zmagah v Maroku. Zmage so le kratko trajale. Znova prihajajo iz Maroka vesti o spopadih med španskimi četami in domačini, ki nočejo pod tuji jarem.

Romunski kralj umira.

Ferdinand romunski je v zadnjih vzdihljajih. Še pred smrtjo je v državi napeto ozračje. Gre za nasledstvo in obenem za smer romunske zunanje politike. Borba se bje med generalom Avarescujem, ki je italofil in med Bratianom, ki se hoče osloniti na Francijo in Jugoslavijo. Listi pišejo, tudi tržaški »Piccolo«, da se namerava Bratianu ob kraljevi smrti polastiti oblasti. Nov spor na Balkanu je torej blizu.

DNEVNE VESTI.

Odpoved.

Kakor nam sporočajo, so nastale nenadne zapreke in zato »Mladika« ne bo nastopila na cvetno nedeljo v Dornbergu s »Prababico«. Kdaj nastopi, bomo javili.

Uspeh Slovenske ljudske stranke.

Prijatelji in nasprotniki priznavajo, da je Slovenska ljudska stranka že tekom svojega kratkega sodelovanja v vladi silno dosti storila za državo in še posebej za Slovenijo. Dosegla je, da se vsa imovina nekdanjih avstrijskih dežel Kranjske in Štajerske prepíše na ljubljansko in mariborsko oblast. Vlada je tudi dovolila, da smeta ljubljansko in mariborska deželna zbornica pobirati deželne doklade in razglašati nove deželne postave v okviru državnih zakonov. S tem je Slovenija dobila lastno gospodarsko podlago in na tem temelju se bo povzpela gotovo do vse večje veljave v jugoslovanski državi.

Zahvala.

Tukajšnja trgovska šola se zahvaljuje g. Bulfoniju, ravnatelju »Banca d'Italia« in drju Smerchinu za blagodušne darove.

Zbrani spisi Ivana Cankarja.

Kakor vsako leto izide tudi letos za veliko noč nov (peti) zvezek Zbranih spisov Ivana Cankarja, ki bo obsegal dramo »Kralj na Betajnovi«, roman »Na Klancu« in črtice iz leta 1902. Naročnikom cele serije začne Nova založba razpošiljati knjigo na cvetno soboto, ko jo bo dobiti tudi v knjigarnah.

Posojilnicam.

Na razna vprašanja odgovarjamo tu, da je treba poslati agenciji zavoda »Banca d'Italia« tri izvode bilanc, kakor je že »Gospodarski list« v marčni številki objavil.

Nujno prosimo posojilnice, ki tega še niso storile, naj nas takoj obvestijo, koliko so podpisale liktorskega posojila.

Zadružna zveza v Gorici.

Če bi bili

uredniki »Straže« zlobni, bi objavili neko pismo iz nekega kraja v Brdih, kjer domači fantje pravijo, da so se domača dekleta komaj zdaj zavedla nove mode »bubifrizure«. Fantje še pravijo, ker ni še v vasi brivca, naj se dekleta varujejo, da jih kdo v resnici ne obrije. Oj, ti fantje in še bolj, oj, tadekleta!

Brat naj bratu seže v roko!

V pondeljek ob osmi uri zvečer je nastopil v ljubljanskem Mestnem domu bolgarski poslanec dr.

Deni Kostov. Imel je predavanje o zblizanju jugoslovanskih narodov. Slična predavanja je imel Kostov tudi v drugih večjih južnoslovanskih mestih. Testament Stambolijškega se vresničuje...

Častne rane.

Službeni fašistovski list »Foglio d'Ordini« prinaša odredbo, kdo sme nositi častno znamenje, da je bil za fašizem ranjen ali pohabljen. Kdor hoče priti do te časti, mora nasloviti prošnjo na vrhovno milično poveljstvo in dokazati z zdravniškim spričevalom, da je bila rana ozdravljiva šele po desetih dneh in da je bila zadobljena pri podvzetju, ki ga stranka priznava.

Kulturno sodelovanje

med Francijo in Avstrijo se je sklenilo za časa bivanja francoskega naučnega ministra Herriota ob priliki Beethovnovih svečanosti na Dunaju. Avstrija pošlje nekaj svojih dijakov in profesorjev na Francosko, obratno naredi Francija. Tako se tudi najbolje utrdijo vezi med obema državama.

Napredek.

Glasilu hrvatske ljudske stranke »Narodna politika« je dozdej izhajalo le enkrat na teden. Od zdaj naprej bo dvotednik. Kdaj bodo pa do dnevnika prišli hrvatski pučkaši?

Upravičena pritožba.

Pišejo nam: Od Slapa proti Postojni postavljajo delavci že nekaj dni železne drogove za električno napeljavo, ki jih sproti betonirajo. Mnogim so napravili občutno škodo. Zato bi bilo umestno, da bi prej začeli s postavljanjem, ne pa sedaj ko imajo nekateri že nasajen krompir v njivah in so tudi senožeti ozelele. Naj pristojna oblastva tako ukrenejo, da ne bo imel revni kmet škode!

Bodite pametni!

Prejeli smo od raznih strani poročila, da so dvignile boječe ženice in tudi resni možje svoje prihranke pri posojilnicah. Ko jih je poslovodja posojilnice vprašal, zakaj dvigajo, je dobil naslednji odgovor: »Pa saj pravijo, da bo vojna.« Ljudje, bodite pametni! Ne dvigajte svojih prihrankov iz posojilnic. Ni izključeno, da vas nagovarja k temu dejanju brezvestni človek, ki vas misli čez noč okraštati. Danes ne more misliti nobena država resno na vojno, ker se dobro zaveda, da je današnji red za vsako vojno nesposoben. Vsaka država se tudi zaveda, da bi hotela povzročiti vojno. Zato

ohranite mirno in hladno kri, ne poslušajte neumnih glasov o vojni in zaupajte svoje prihranke domačim posojilnicam, ker so v domači posojilnici najbolj varno naloženi.

Ljubljanski velesejem.

Prihodnji ljubljanski velesejem bo trajal od 2. do 11. julija t. l.

Dolarska povodenj.

Na spomlad bo prišlo v Evropo na obisk nad pol milijona ameriških bogatašev. Toliko jih še ni bilo zlepa. Evropa jih je lahko vesela, saj bodo Američani pustili dovolj dolarjev.

Glas iz občinstva.

(Na naslov podjetja Ribi e C.) G. šefu avto-transportnega podjetja Ribi e Cie. toplo priporočamo, da si parkrat neopaženo ogleda tam na trgu pred stolno cerkvijo v Gorici ukrcavanje ljudi v korijere, ki vozijo na Vipavsko in v Idrijo popoldne ob 13. in 16. uri, zlasti ob dnevih večjega prometa. Tega podjetja višji uslužbenec, menda misli, da so ljudje, ki pošteno plačajo svoj sedež v avtu, sardele, zaboji, cajne ali kaj podobnega.

Podjetje ima natančno evidenco koliko potnikov je plačalo zjutraj retour-listek v Gorico in nazaj. Če en tak nesrečnež s povratnim listkom v žepu zaradi opravkov ne more več na sedež podjetja v južnem koncu mesta in hoče vstopiti na svoj plačani sedež pri stolni cerkvi, je v nevarnosti, da ga omenjeni uslužbenec porine kot prevozno blago v korijero že natlačeno sedežih in stoječih potnikov. Tam stoj sključen in balanciraj celo vozijo ter pazi, da ne stopiš temu ali onemu sopotniku na nogo, da se ob ovinkih ne prevržeš nanj, da ne pohodiš kake prtljage in ne razbiješ kake šipe v oknu. Povrh vsega pa uživaj ves imeniten in izredno zdrav zrak v tej natlačeni korijeri.

Znan nam je slučaj iz zadnjih dni, da so ostali na cedilu štirje župniki iz Vipavskega, dasi so imeli povratne listke plačane, ker se niso hoteli ponižati do vloge prevoznega blaga in se udrejanji med že natrpano polno stoječe in sedeče občinstvo. To so kričeče razmere, ki si jih ubogo plačujoče občinstvo v 20. veku pusti dopasti od vsemo-gočnega g. omenjenega uslužbenca že leta in leta.

Pozivamo zato g. šefa podjetja, ki o teh čednih razmerah gotovo niti ne slutiti, da si enkrat ogleda tozadevno čezmerno vneto svojega službenega organa in da napravi red, pozivamo pa tudi zdravstveno oblast, da take kričeče ne-higijenične razmere na korijerah brezobzirno odpravi.

Sedanja odločna vlada vodi brezobziren boj proti vsakemu izkoriščanju konsumenta, naj se tudi tu zgane in poskrbi, da se pošteno plačujoči potniki na tak človeka nedostojen način ne bodo izkoriščali. Ako ne zmore eno samo podjetje zadostiti vsem zahtevam zdravstvu odgovarjajočega prometa, naj se dovoli prevozna koncesija še drugemu konkurenčnemu podjetju, ker so pač podjetja tu, da služijo občinstvu, ne pa plačujoče občinstvo, da robuje podjetju!

Italijani v Alžiru.

Po zadnjih podatkih živi v francoskem Alžiru 35.800 Italijanov. Število je od prejšnjih let sem za nekoliko padlo. Ta padec štejejo Italijani na račun francoske raznarodovalne politike.

PRI HRANI JE VAŽNA REDILNOST,

tako pravijo zdravniki in vsi drugi, ki kaj razumejo. Testenine »Pekate«, ki se dobe v 1/2 kg originalnih zavojih so izdelane iz zdroba, trde pšenice in so vsled tega izredno redilne.

Premalo otrok.

Ogrska vlada pripravlja odlok, ki določuje, da morajo vse družine s samo enim otrokom oddati del svojega premoženja vladi. Umestna bi bila tudi določba, da se mora ta denar porabiti za podporo družin s številnimi otroci.

Japonski nunski red.

V Tokiju, glavnem mestu Japonske, se je ustanovil poseben red za Japonke. Novi japonski red, ki se zove red Obiskovanja, šteje štiri članice. Se bo pa gotovo razširil, ker odgovarja domačim potrebam.

Avtomobilske žrtve.

Lansko leto so avtomobili v Ameriki povozili nič manj ko 23.000 ljudi.

„Širite „Goriško Stražo

Gospodarstvo.

Živinski sejem v Sežani.

Na trgu v Sežani je bilo na prodaj 1859 glav živine in sicer: goveje živine 1191, konj 314 in 354 prašičev. — Cene goveje živine so se za nekaj stotink zvišale. Cene prašičem 5—8 tedenskim so bile od 80 do 160 lir prašič. Cena konjem po leti in pasmi. — Kupčija je v obče dobra. Opaža se, da je na trgu pomanjkanje mladih prašičkov. Dobro in koristno je za kmeta, da goji v večji množini prašičjerejo.

Prihodnji tržni dnevi se vrše dne 12. in 22. aprila, kakor tudi običajni sejm dne 3. maja t. l.

Odškodnina za vojaška stanovanja.

»Gazzetta Ufficiale« od 1. aprila 1927 št. 76 prinaša pravilnik (kr. odlok od 16. januarja 1927 št. 374), ki urejuje obveznosti občine, da priskrbi ob priliki vojaških, strelnih vaj in ob drugih prilikah za vojaštvo in orožništvo stanovanja kakor tudi potrebne postore za konje. Občina lahko zadosti zahtevi po stanovanjih s svojimi lastnimi sredstvi. Če pa tega ne zmore, mora postaviti v mesecu januarju vsakega leta register vseh posestnikov, ki lahko odstopijo stanovanske prostore vojaštvu. Skoz 15 dni mora občina izložiti ta register na vpogled občinarjev. Spremembe v registru se morajo vedno naznaniti tudi prizadetim posestnikom. Proti tostvarnim ukrepom v registru zamorejo prizadeti rekurirati tekom 15 dni po razglasitvi na prefekturo potom županstva. Ne smejo se okupirati za stanovanja naslednji prostori: a) sobe, ki služijo za stanovanje članov kraljeve hiše, kardinalov, nadškofov in škofov; b) prostori, ki služijo za božjo službo.

Vojaško oblastvo ali pa orožništvo ko poveljstvo je dolžno plačati običini in potom občine prizadetim občinarjem za prostor odškodnino po naslednji tarifi: general ima pravico do 2 sob in mora plačati za odškodnino lir 10 dnevno; drugi častniki imajo pravico do ene sobe in morajo plačati lir 6 dnevno za odškodnino; za podčastnike mora vojaško oblastvo plačati dnevno odškodnino lir 0.40 do 2 lir; za vsakega vojaka lir 0.24 dnevno; samo za prazen prostor brez vsakega pohištva in slame za vsakega vojaka lir 0.08 dnevno; za vsakega konja za lučjo in slamo lir 0.40 dnevno; za prazni prostor brez slame lir 0.08 dnevno; ravno toliko je dolžno vojaško oblastvo tudi plačati za prostore, v katerih ima svoje urade in zaloge.

Jugoslovanski premog.

Jugoslavija je bogata na premogu. Na njenem ozemlju dobiš tri vrste premoga: črnega, rjavega in lignit. Črnega premoga je največ v Srbiji, deloma tudi v Slavoniji in Bosni. Rjavi premog in lignit se do-

bita skoro po vsej državi v ogromnih množinah. Produkcija premoga raste v Jugoslaviji od leta do leta. Rjavega premoga so izkopal leta 1919.: 1.681.729 ton, l. 1921.: 2.881.764 ton, l. 1924. pa že 3.121.087 ton, kar pomeni da se je množina rjavega premoga podvojila. Lignita so producirali v Jugoslaviji leta 1919.: 537 tisoč 102 toni, l. 1920.: 744.680 tno, leta 1925.: 974.717 ton. Črnega premoga so izkopal leta 1909.: 20.674 ton, leta 1920.: 65.885, leta 1922.: 101.861, leta 1932.: 136.267, l. 1925.: 180.363 ton, kar znači, da se je v sedmih letih produkcija črnega premoga v Jugoslaviji skoro podvevatorila.

Tržne cene

dne 5. aprila 1927.

Česnik kg L 1—1.20; šparglji L 13 do 15; brokoli L 1—1.10; kisló zelje L 1.40—1.60; cvetača L 1.60—1.80;

čebula L 1—1.20; fižol L 2.20—2.40; kok L 3—3.20; salata 3—4; krompir L 0.90—1; grah L 2—2.20; peteršilj L 0.60—1; kislá repa L 0.80—1; radič L 1—4; špinača L 1.20—1.60; motovilec L 2—3; limoni kos L 0.15 do 0.20; jabolka kg L 2.60—6; češplje L 3—5; surovo maslo L 17—19; presno L 20—22; mleko liter L 1—1.30; med kg L 10—12; jajca kos L 0.45 do 0.55; seno kvintal L 32—38; slama L 20—24; otrobi L 90—95; oves L 110—115.

Valuta.

Dne 5. aprila si dobil:

za 100 franc. frankov	85 05 do	85 55 Lir
za 100 belg. frankov	297.50 do	304 50 Lir
za 100 švic. frankov	417.— do	421.— Lir
za 100 češ.-slov. kron	64.25 do	64 75 Lir
za 100 dinarjev	38.— do	38 50 Lir
za 1 šterling	105 67 do	105 97 Lir
za 1 dolar	21.67 do	21.77 Lir
Novci po 20 frankov	83.50 do	85.50 Lir
a 100 avst. kron	0.0301 do	0.0311 Lir

Iz širokega sveta.

Kdo je kriv?

V Bernu na Švicarskem se je pripetil ta zanimivi slučaj: Po telefonu sta se menila mlada soproga švicarskega tovarnarja in neki častnik, kje se bosta tisti večer dobila. Uradnica pri telefonu, ki je razgovor poslušala, je brž obvestila moža, ki je ženo lepo doma zaklenil. Častnik jo je zaman čakal. Razjarjena ženska je potem tožila telefonistko in sodnik jo je obsodil na 50 frankov globe, ker je kršila uradno tajnost. Tudi službo je reva izgubila.

Dragocena slika.

Pri javni dražbi v New Yorku je neki angleški starinar kupil sliko »Tit v naslanjaču«, ki jo je slikal slavní umetnik Rembrandt, za 270.000 dolarjev. Kako je vrednost narastla lahko presodite iz tega, da je bila ista slika prodana leta 1907. za 105.000 dolarjev.

Ples v zraku.

Prav zares bodo plesali v zraku. In sicer v nemškem Zeppelinu, ki ga grade v Ludwigshafenu. V tem velikem zrakoplovu bo jedilnica, ki bo služila tudi za plesno dvorano.

Oljka miru.

Župan mesta Locarno, kjer je bila, kakor znano, podpisana prva pravna pogodba med Francijo in Nemčijo, je sklenil zasaditi na vsakem mestnem trgu oljko, ki naj bi bila zanamcem pomnik tega zgodovinskega dogodka. Oljka bo vsajena v zemlji, ki bo deloma donešena iz Francije, deloma iz Nemčije. Ob to iz občečloveškega stališča gotovo plemenito zamisel je za tržaški »Piccolo« obregnil s sledečo neudovito pripombo: »Kaj pa če bo drevo mesto oljkinih jagod obrodi- lo jedke trnulje?« Gotovim tržaškim krogom misel na trajen mir očitno preseda?

Moda o pravem času.

Neki pek na Dunaju je preračunal, da pojedó Dunajčanje 600.000 žemljic na dan manj nego prej. Za krivo se stavi moda, češ, da hočejo vse Evine hčere postati bolj vitke, ker je danes taka moda. Nekdo drugi je pa pogruntal, da ljudje na Dunaju in drugod le vsled revščine manj jedó. Saj tudi mi vemo, ozioroma še bolje gostilničarji, da so odpadli po vojni dopoldanski golaži in popoldanske malice. No in ker teh ni, se pa le dajmo vsi skupaj tolažiti z — modo.

Mesto.

Neki profesor je pred nedavnim naredil zanimive poskuse z mestnimi fantiči, ki ne vidijo božje narave. Izmed sto fantičev jih 14 še ni videlo zvezd; 42 jih ne pozna polja; da daje mleko krava, jih ni vedelo 20; 55 ni vedelo, kako se dobiva les; 45 jih še ni videlo živega prašiča. Če bi jih pa kaj drugega vprašali, kako bi znali ti mestni fantiči odgovorjati?

Ženski rabelj.

Kakor je znano je v Italiji spet vpeljana smrtna kazen. Zato je tudi rabelj potreben. Pri vladi leži že petnajst prošenj za to mesto. Eno prošnjo je vložila tudi neka dama, nekje iz Kavkaza doma. V prošnji navaja, da je že doma opravljala rabeljsko službo in da se ji zdi, da je za moške dosti prijetneje unreti pod žensko roko. Ljubezniv rabelj.

Kako nastane roman?

Vse mogoče stave in rekorde imamo na svetu. Takšne pa še ne kot si jo je izmislil mlad pisatelj, ki nikakor ni mogel do imena. Stavil je, da se da zapreti v stekleno hišico in notri bo vpričó gledalcev tekem 48 ur spisal roman, ki bo imel 15.000 vrst. Samo eno uro na dan ga morajo spustiti ven, da gre, že veste kam. Zdaj pa se ne ve ali je roman že spisal ali ga še piše.

Težka čast.

V mestu Edinburgu na Angleškem so imeli porotno obravnavo. V soboto opoldne so prišli ravno do polovice. Noben Anglež pa se ne pritakne čela od sobote opoldne do pondeljka zjutraj; to je njih prosti čas, takozvani »weekend«. Tudi na sodnijah delo počiva. Predsednik sodišča se je pa bal, da ne bi porotniki prišli v tem času v dotiko z obtoženci. Zato je kratkoma vse porotnike zaprl v neki hotel in postavil predenj stražo. Porotniki so v hotelu imeli vsega, kar so želeli, a ven niso smeli. Le v nedeljo popoldne so jih v zaprtih avtomobilih malo peljali na sprehod.

Zadnja moda.

Guverner v francoski zapadni Afriki piše v trgovinsko ministrstvo, naj kar brž pošljejo tja doli večjo množino solčnikov in dežnikov. Zamorcem je namreč padlo v glavo, da je silno nobel nositi solčnik ali dežnik. Celo poljski delavci zahtevajo, naj se jim dajo ob koncu tedna deženiki namesto plače.

Moda, moda...

V Mali Aziji je pokrajina Urguba. Mirno so živeli prebivalci te pokrajine, dokler ni začel Kemal paša svojih Turkov po evropskih šegah sukati. Takrat je pa tudi pokrajinski načelnik Urgube dal ukaz, naj se začno Turkinje po evropsko oblačiti. Ker pa ni bilo v deželi, se razume, nobenega evropskega krojača, je ukazal načelnik razprodajati ogromne množine ženske obleke in perila, ki so jih Turki vpleniili za časa vojne na francoskih parnikih. Vse ženstvo se je že nosilo po evropsko. Naenkrat pa udari v mirno Urgubo nesreča. Nekdo je vtihotapil v deželo pariški modni list in vse ženstvo je iz njega zvedelo, da je treba nositi po modi krilca čez kolena, ne pa dolgih, kot so jih dobile

ženstva je zategadelj tako naraslo, od vlade. Ogorčenje osleparjenega da so vprizorile pred namestnikovo palačo pravcato revolucijo. — Kemal paša je Turkinjam pomolil prst, one so pa zagrabile za celo roko. Še otepalo se mu bo!

* * *

Z »modo« ima opraviti tudi župan neke vasice v pokrajini Badažoz na Španskem. Prepovedal je nositi kratka krila. Nič ni pomagalo! Naložil je vsaki ženski s kratkim krilom 200 peset globe! Nič ni pomagalo. Raje so 200 peset plačale in vztrajale v kratkih krilih. Pa si je mislil župan: naj pa plaču-

jejo! In odslej naprej sme tam vsako žensko bitje nositi kratko krilo proti pristojbini 200 peset za en mesec. Občinska blagajna bogati od mode.

Ugankarstvo nese.

Malce čudno se sliši, da je kdo z ugankami obogatel. Da, res je, še celo milijonar je postal Američan Gelett Burges, ki je izumil tiste znane uganke križanke. Najprej je bil učitelj risanja. Pred kratkimi tremi leti je pa izdal knjigo o ugankah križankah. Knjiga se je brž razprodala v stotisoč izvodih in izumitelj nove vrste ugank je danes milijonar.

SOCIALNI VESTNIK.

Iz ajdovske predilnice.

V ajdovski predilnici dela približno 800 delavcev. Velika večina je domačinov. Dela se na akord in dnino, a le na ure. Med delavci je mnogo že starejših, ki pomnijo, kako se je delalo v prejšnjih časih in kako je pa danes. Poprej, ko je trajal delovni čas 12 ur je tovarna ponočnim delavcem preskrbela o polnoči črno kavo, če je bilo slabo vreme so lahko spali v tovarni. Da je bilo večje veselje do dela, so bili najpridnejši delavci ali delavke odlikovani z vpisom v neko tabelo ter še prejemale premijo v plači. Vsi razglasi so bili pisani v slovensčini. Ob praznikih in nedeljah je delo počivalo. Vse te in druge stvari so se spremenile. Po tovarni je mnogo tablic n. pr. da se ne sme kadati; spodaj v čakalnici je odredb toliko, kakor bi bili v ministerstvu. Povrhu so nam dali še nek »regolamento« s pripombo, da če ga izgubimo je treba plačati za kazen 5 Lir. Še v stranišču je kontrola, prav kakor v vojašnici... Vseh teh naredb in odredb naši ljudje prav nič ne razumejo, ker niso pisane v domačem jeziku in so nepotrebne. Že nad sto let teče tovarna in delavci imajo že v krvi, kako se mora delati, da je prav za gospodarje in delavce. Da je to resnica so priznali že mnogi ravnatelji in prejšnji ravnatelj, se je izrazil: Ti delavci so prvovrstni, takih še nisem videl. Zadnje čase so prepovedali nositi celo kosilo v tovarno po drugih osebah, kakor je bilo v navadi od nek-

daj. Zato so pa napravili neke »menastregerje« da bi na njih nosili od zunaj noter jedilo. Seveda se ni nihče poslužil te »ugodnosti«, rajši hodijo na prosto obedovati. Ko je bil lani ustanovljen delavski sindikat, so nam obljubili draginjsko doklado in še mnogo drugih zaščit in ugodnosti. Do danes, ko je že drugi odbor v sindikatu, se ni še izpolnila niti ena obljuba, pač pa so zadnje čase še plačo akordantom precej občutno utrgali z motivacijo, da preveč zaslužijo. — Za praznik sv. Jožefa smo prosili delapust, posebno ker se splošno manj dela in nekatere skupine delavcev delajo 1 dan manj v tednu, pa so nam odbili. Neki star delavec je ves ogorčen rekel: dokler smo imeli za ravnatelje protestante, so nam dali premije, če smo pridno delali in so nam priznali praznike, sedaj ko imamo katolike, pa so nam vse vzeli in še plačo utrgali. Ko je bilo pred leti pomanjkanje drobiža, se je uknilo izplačevanje stotink čez liro (ulomki). Iz tistih stotink se pri toliki množini delavcev že nekaj nabere. Baj se delil iz tistega neke podpore. Vendar je splošna želja delavstva, naj se sedaj vse izplačuje, ker je dovolj drobiža. Za enkrat naj bo zadosti, pa še za drugič se priporočamo, gosp. urednik, za malo prostora v listu.

Prav z velikim veseljem sprejmemo take dopise, ki pokažejo položaj našega delavstva. Naj javnost zve, kako živi delavec. Taka poročila so vsem v pouk. Uredništvo.

Kaj je novega na deželi?

Prvačina.

Med našo mladino kosi smrt. Lansko jesen smo pokopali mladenko v cvetu let. Umorila jo je jetika. Kmalu zanjo je neizprosna koščena žena iztrgala iz naše srede trdnega fanta, edino upanje očeta s pokvarjeno roko. 26 letni mladenič je še par dni pred smrtjo krepko delal. Nihče ni slutil, da mu gnije drobno. Peljal se je na kolesu iz Gorice domov. Na Volčjdragi je začutil hude bolečine v trebuhu. Ponoči so ga prepeljali v goriško bolnico, kjer je med operacijo drugo jutro preminul.

Tretjo mlado žrtev smo dali smrti 23. marca t. l. Umrl je še ne 21. letni fant Ivan Furlan. Bil je tih, priden, ubogljiv in varčen; svet ga še ni bil utegnil pokvariti. Bolehal je na pljučih že dolgo prej, a ni se zmenil za bolezen in tudi domačim ni tožil. Ko so ga pred dobrim mesecem peljali v Trst, je ugotovil zdravnik, da so prišli prepozno. Jetika se mu je že pregloboko zajedla v pljuča. Zadnja dneve je hudo trpel. Danes teden pa je kmalu popoldne prav mirno izdihnil potem ko se je bil lepo spravil z Bogom. Pogreb, ki je bil v petek popoldne, je pokazal, da imajo tihega in do brega fanta vsi radi. Že ko je ležal na odru ves v belo odet in z rajskim nasmehom na obličju, ga je hodila kropit velika množica, ki se

je nato raztegnila v dolg sprevod, oklepajoč snežnobele vence, belo krsto in belo oblečene spremljevalke. Še božje solnce mu je radostno svetilo na zadnji poti. Predno so ga odnesli iz hiše, mu je zapel mešbor »Nad zvezdami«, na pokopališču pa moški zbor »Jamica tiha kotiček miru«. Počivaj v miru, Ivan, in prosí Boga, naj potolaži stariše!

Slap pri Vipavi.

Dne 28. marca so položili tu k večnemu počitku krepkega moža in očeta dveh otrok Janeza Malika. Podlegel je nagli, zavratni bolezni v najlepši moški dobi v 42 letu svoje starosti. Od vojne je imel pokvarjeno tudi levo roko. Pokojnik je bil mirnega značaja, prava blaga duša, ki ni poznal sovraštva do nikogar, zato so ga pa tudi vsi spoštovali. To je pokazal njegov veličastni pogreb, ki se ga je vdeležila nepregledna množica ljudi, kljub temu, da je lil dež ves čas pogreba. Sprevod sta vodila čč. gg. župnika Vadnjal in Kralj. Združeni pevci pod vodstvom g. J. Trošta so mu zapeli tri žalostinke: Vigred, Usliši nas Gospod in Blagor mu. Pokojni zapušča ženo in dve mali siroti. Dragi Janez! Počivaj v miru, naj Ti bo lahka zemlja domača! Težko prizadeti družini, ki je izgubila v osmih letih že dva gospodarja, naše iskreno sožalje!

Cerovo.

Po enajstih letih smo vendar do-
bili zvonove. V soboto 2. t. m. jih
je blagoslovil prevzvišeni knezo-
nadškof v nadškofiji. Kumovali so
g. Prinčič Karol, prejšnji župan in
g. Amalija Jančič, Bregantič Andrej
in Jožefa Colja, Tronkar Janez in
Marija Jakin. Ob 4. uri popoldne
so zvonovi prispeli v faro, pozdrav-
ljeni od vsega ljudstva in s streli
iz topičev. V imenu duhovljanov
jih je pozdravila naša velezaslužna
gospa učiteljica O. Makuc-ova v
kratkih, a jedrnatih besedah. Po-
grešali pa smo še en govor. Petje,
pozdravi in nagovori so se vršili pri
drugih dveh slavolokih. Da smo pri-
šli do svojih zaželjenih zvonov gre
posebno hvala našima gg. cerkve-
nim ključarjem. Hvala tudi našemu
pevskemu cerkvenemu zboru, zlasti
pevovodji in ugledni učiteljici O.
Makuc. Tudi podružnica sv. Niko-
laja v Dolenjem Cerovem je do-
bila isti dan nove zvonove iz Trža-
ške zvonarne. Prosvetno društvo
»Danica« gre dobro svojo pot.
Upajmo, da bo že bolje. Radi bi
imeli dolenjih več med nami, ali pa
naj bi si tam ustanovili svoje dru-
štvo, ki bi dičilo skupno duhovnijo.
Občinar.

Planina pri Vipavi.

V začetku pomladi se je naselila
bridka žalost v Dolenjah v hišo
št. 3. — 21. m. m. je smrt utrgala nit
življernja priletnemu mladeniču
posestniku Leopoldu Žvokeljcu. —
Rajnik je vsakemu rad pomagal,
včasih še preveč, tako, da je dobil
že preje male poškodbe, ki so mu
izkopal prezgodnji grob. Priljub-
ljen in spoštovan je bil od vseh. On
je bil vzor fantovski časti. Naj mu
bo lahka domača zemlja, ki jo je
tako iskreno ljubil! Ostali družini
pa naše sožalje!

Vipolže.

Po dolgi boleznici je dne 28. marca
preminul 22 letni mladenič France
Školaris. Težko smo se ločili poseb-
no, ker nas je zapustil v mladih le-
tih svojega treznega in mirnega živ-
ljenja. Toda smrt ne izbira in ugra-
bila je svojo mlado žrtev.

Pogreb, ki se je vršil dne 30.
marca je dokazal, da je imel rajnik
mного prijateljev v solzni dolini.
Domače društvo, katerega član je
bil, mu je poklonilo lep venec in na
zadnji poti iz hiše žalosti zapelo
žalostniko »Vigred se povrne«. Blag
mu spomin! Vaščan.

Otalež.

Iz naše vasi priroma v časnike le
poredko kakšen dopis. Par dopisov
je izšlo v presledkih v našem gla-
silu »Goriška straža«, to pa že pred
časom. V vseh je bila le tožba in
pritožba. Tudi v mojem se ni bolj-
šega nadejati. Prejšnji dopisniki se
pritožujejo čez prodajanje in izse-
kavanje lesa; čez plese in pijanče-
vanje. Omeniti je treba, da se vsega
tega v naši vasi hvala Bogu pre-
več ne godi. Lesa se proda le toliko
v kolikor je kmet primoran. Kdor
je hodil po naših gričih, lahko sam
ve, koliko tu ljudje pridelajo. Vpo-
števati je tudi treba lanske povod-
nji in poplave ter usade, ki so opu-
stošili vse polje in poti. Vsi naši
dohodki so le v mlekarni. Dobro, da
so zavedni ljudje to prepotrebno
ustanovo ravno o pravem času usta-
novili. Tudi dobro uspeva, čeravno
skuša par sebičnežev večkrat delati
zgago.

Gorenja Kanomljo.

Iz naše vasi se je že večkrat kaj
pisalo. Učinki povodnji se še vedno
vidijo, posebno pri raznih družinah,
k so imele skoraj ves zaslužek v
lesu in v drvah. Zdej se pa les še
ne more izvažati, ker še ni dovrše-
na cesta. Zato kličemo: Pokonci, na
delo! Drugače se pa naši gospodarji
vedno bolj zavedajo, ter si iščejo
boljšega stališča. Sedaj smo usta-
novili »Živinorejsko zadrugo«, kar

ima velik pomen za Kanomljo. V
naši dolini se redi precej živine in
je bilo treba mlekarne že vsaj pred
trema leti. No, pa upamo, da bo se-
daj toliko boljše uspevala.

Imamo tudi »Prosvetno društvo«
v katerem so včlanjeni vrli fantje
in dekleta naše doline. Na mladini
sami se vidi, koliko ji koristi, zdra-
va, poštena, krščanska družba.
Imamo tudi svoj pevski zbor, ki
smo ga posebno veselili, ker nas več-
krat pozdravi z lepo domačo pe-
smico. Sploh moramo reči, da je
naša mladina izbrala popolnoma
druga pota, kakor jih je imela že
leta in leta v preteklosti. A vendar
se kljub temu dobijo hudobni je-
ziki, ki hočejo sramotiti s podlo
lažjo, društvo in člane. To naj bo
v opomin za naprej, za vse one ki
jih jezik srbi in da bodo vedeli, da
se tudi v Kanomlji dobijo ljudje,
ki držijo na svojo čast in poštenje
ter na dobro ime cele vasi. Vrla
mladina le po začrtani poti naprej,
če hočeš, da bo bogata žetev!

Livek.

Podpisani izjavlja z ozirom na
dopis v »Straži« št. 25, da pozna
samo en cerkveni pevski zbor na
Livku. Dva sta popolnoma nepo-
trebna, ko gre v tako majhnem
kraju še enemu težko za glasove.
Kdor čuti res veselje in poklic za
cerkveno petje, naj se pridruži že
obstoječemu zboru, kjer lahko
uveljavi svoje pevske sposobnosti.
Ker ima samo podpisani odločati o
tem, zato je vsako tozadevno pisa-
jenje pogrešno in neupravičeno.
Dopisnika pozivljamo, pa naj nosi
bergeške ali krilce, da se drugič
podpiše, da bomo vedeli, kdo je
tisti, ki s takimi neresničnimi trdit-
vami in zavijanjem namenoma seje
zdražbo in prepir. — Livek, dne 2.
aprila 1927. Pavel Jelovčan, kurat.

Oj ta vojaški boben!

Najlepše pozdrave za velikonoč-
ne praznike pošiljamo slovenski
fantje, ki služimo pri 77. pešpolku
v Brešiji, »Goriški Straži«, ki nam
vedno prinaša mnogo novic iz na-
ših krajev. Bog daj, da bi nas tako
redno obiskovala do konca, dokler
se nahajamo tukaj. Enako pošilja-
mo pozdrave tudi našim staršem,
bratom, sestram, vsem našim pri-
jateljem in dekletom, ki so skoraj
že pozabile na nas. Prosimo jih, da
bi nas tudi one bolj pogostoma po-
tolažile s svojimi pisemci in nam
povedale kakšno majhno novico, ki
jo g. urednik ne dene v »Stražo«.
Posebej pa pozdravljamo še letnik
1907, ki se že tudi pripravlja na vo-
jaški stan. — Duša Stanislav, Vol-
če pri Tolminu; Janež Anton, Po-
ljubin pri Tolminu; Tuta Mihael,
Tolmin; Kuštrin Tomaž, Vojsko
nad Idrijo; Peternel Ludvik, Idrija;
Prinčič Ivan, Medana; Fabjan An-
drej, Sveto pri Gorici; Koren A-
lojzij, Podkraj pri Vipavi; Zadel
Anton, Juriče; Mozetič Abram,
Bilje pri Gorici; Starc Karl, Sežana;
Reja Franc, Medana; Šušmel Franc,
Sežana.

Listnica Kmečke-delavske zveze in
Političnega društva »Eдинosti« v
Gorici.

1. Žbogar Matevž, Banjšice: Zgla-
site se ob priliki v tajništvo.

2. Hmeljak Franc, Rihemberg v
Vrh št. 281: Vam je bila priznana
pokojnina z odlokot št. 55791 od
28. januarja 1927. Pokojnina letnih
lir 756 Vam je priznana od 23. IX.
1926 do 22. IX. 1929.

3. I. I. Gorica V. C.: Zglasite se
ob priliki v tajništvo.

4. G.č A. Čm. Gorica Largo Pa-
cassi: Zglasite se ob priliki v taj-
ništvu.

5. Jerončič Josip, Kanal v Morsko
št. 10: Zglasite se ob priliki v taj-
ništvu.

6. Lapanja Franc, Šebrelje 22: Če
hočete dobiti potni list, morate

predložiti zahtevani dokument, ki
ga mora overoviti italijanski konzul.

7. Kravanja Matija, Bovec 153:
V Vaši zadevi ni nobene pomoči.

8. V. K. Log: Zadeva M. P. Predil
št. 7 je že urejena in je ni mogoče
spremeniti.

9. M. Gr. Kobarič: V Vaši zadevi
bo tajništvo posredovalo.

10. Ig. Gruden, Vojsko: Vložite
proti plačil. nalogu idrijske dav-
karije rekurz. Če nam pošljete pla-
čilni nalog, Vam rekurz napravimo
lahko mi.

11. A. B. Kras: Vložite prijavo
pri komisarijatu za delitev obč.
zemljišč v Trstu, Via Cavana šte-
v. 13.

12. Lapanja K., Iv. Stravs, M. Er-
žen, Otalež: Tajništvo bo v Vaših
zadevah posredovalo na pristojnem
mestu.

13. F. H. Trnovo v Bistrica: V
pismu nam niste označili boleznici,
vsled katere je poginila krava. Radi
tega Vam tudi ne moremo dati prav-
točnega odgovora. Kupec ima po
naši sodbi pravico do popolne od-
škodnine. Naj izroči zadevo odvet-
niku.

14. V. T. Idrija: Glede Š. I. smo
prejeli odgovor, da bo treba še dol-
go čakati na konečno ureditev nje-
gove pokojnine. Ne kaže, da bo Š.
I. po definitivni ureditvi veliko več
dobival. Tajništvo.

Listnica uredništva.

Zadnji dopis iz Sv. Lucije je bil
preveč oseben in premalo z dokazi
podprt, zato je šel v koš.

ZAHVALA.¹⁾

Podpisani se iskreno zahvaljujem
gosp. poslancu dr. E. Besednjaku
za njegovo naklonjenost in pri-
jaznost, da se je potrudil v Rimu v
neki moji zadevi. Enako se zahva-
ljujem gosp. dr. Jos. Bitežniku za
izkazano uslugo.

Kovačič Venčeslav,
Idrija-ob Bači št. 50.

¹⁾ Za članke pod tem naslovom odgovarja
uredništvo samo v toliko, kolikor zahteva
zakon.

Kmečka Posojilnica v Kojsem
ima svoj

REDNI OBČNI ZBOR

v uradnih prostorih na velikonočni
pondeljek dne 18. t. m. ob 3. uri po-
poldne. Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev rač. zaklj. za l. 1926.
3. Volitev odbora in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Ako ne bi bil občni zbor sklepčen
ob določenem času, vrši se 1/2 ure
pozneje na istem mestu drugi obč-
ni zbor, ki bo sklepal ob vsakem
številu navzočih članov.

Odbor.

Iščem spretnega žagarja, ki se
razume na popravila in elektriko,
več na upravnishvu lista.

Mlado kobilu, brejo in dobro,
prodam po ugodni ceni: Trampuž
Karol, Kostanjevica na Krasu 142,
p. Comeno.

V bližini mesta je na prodaj eno-
nadstropna hiša z 8 prostori in do-
bro idočo gostilno ter zemljiščem.
Cena ugodna. Naslov pove uprava
»Goriške Straže«.

Zgubljeno. — V nedeljo, dne 3.
t. m. je neka oseba na poti od Sol-
kana na Sv. goro zgubila uhan z
briljanti. Pošten najditelj je napro-
šen, da ga odda v naše upravnishvo,
kjer prejme dobro nagrado.

Dr. A. Grusovin

se je preselil s svojim zdravniškim
ambulatorijem v ulico Arcivescova,
do št. 7., I. nadstropje, nasproti
škofije.

ACQUA DELL' ALABARDA

proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega po-
seben priporočljiva proti prehladu
in za ojačenje korenin. Steklenica
po 6 lir — se dobiva v lekarni Ca-
stellanovich, lastnik F. Bollafio,
Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici,
Via Carducci 9 pri Fiegel.

Plačam najvišje cene za kože lisic, podla-
sic, kun, zajcev, mačk, vereric, jazbecev in **krto v.**
WALTER WINDSPACH - Gorica, Via Carducci 6

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Neymann, vsobo-
vrstno blago za poročence kakor tudi velike izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno! Cene zmerne!

Telefon šte. 16

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček. 10.533

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Stanje vložnega
denarja nad 260
milijonov dinarjev

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vložnega
denarja nad 1040
milijonov kron

sprejema vloge na hranilne knjižnice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti naj-
ugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni od-
povedi v tekočem računu [najvišje mogoče obresti.]

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje
kot kjerkoli drugod, ker jamci zanje poleg lastnega hranilnične-
ga premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter
davčno močjo. Uprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar
nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke naj-
več v naši hranilnici, ker je tu popolnoma VAREN.